

**Tillsammans tar
vi ansvar från
jord till bord**

Vår uppförandekod

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Med basen i spannmål förädlar vi åkermarkens resurser för ett livskraftigt lantbruk. Vårt företag är grundat på kunskap och värderingar som har funnits i generationer hos våra ägare. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan, kan vi tillsammans ta ansvar från jord till bord.

Första upplagan av Lantmännens Uppförandekod lanserades 2008, och mycket har uppdaterats och utvecklats under åren, vilket du kan se i denna nya utgåva. Det handlar om allt från utveckling av vårt eget arbete och förändringar i omvärlden till skärpta krav på oss själva. Kort sagt: vi är i ständig utveckling framåt.

Innehåll

Tillsammans tar vi ansvar från jord till bord	3
Lantmännens uppförandekod	4
Miljö	6
Affärsetik	7
Samhälle	8
Sociala villkor	9
Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet	10
Produkter och tjänster	11
Uppföljning och efterlevnad	12
Uppförandekoden ger inte alla svar – använd sunt förnuft.	13
Vad gör jag om jag upptäcker ett brott mot uppförandekoden?	14

”Tillsammans tar vi ansvar från jord till bord”

Vi är ett framtidsföretag med starka rötter i lantbrukskooperativet.

Vårt ursprung och våra gemensamma värderingar kopplas ihop genom vårt varumärke och den välkända gröna grodden. Spannmål är vårt fokus, och som ett lantbrukskooperativ ägt av svenska bönder, har vi en unik möjlighet att ta ansvar i hela kedjan från jord till bord. Det är just detta som gör oss unika och attraktiva för både konsumenter och kunder och andra intressenter.

Tillsammans lägger vi grunden för det vi strävar efter – ett livskraftigt lantbruk.

Vi har en bred verksamhet och vi vet att vi har stor inverkan på naturen och omvärlden i alla delar av värdekedjan. Våra kunder, konsumenter och omvärlden kan vara säkra på att vi har kunskap och kontroll genom hela verksamheten, och att vi arbetar för att minimera negativ påverkan på människor, miljö och naturresurser. Genom att utveckla och förvalta verksamheten på ett ansvarsfullt och långsiktigt sätt, så fortsätter vi att vara trovärdig och pålitlig affärspartner och samhällsaktör.

”Uppförandekoden gäller oss alla”

Lantmännens Uppförandekod fungerar som en vägledning i det dagliga arbetet och är ett viktigt verktyg för att styra verksamheten efter våra ambitioner och mål samtidigt som vi möter de krav och förväntningar som ställs på oss som ett ansvarstagande företag. Uppförandekoden ger praktisk vägledning för hur vi ska uppträda, agera och fatta beslut för att vi tillsammans ska ta ansvar ur ett miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv. Den beskriver också hur vi ska tänka när det gäller våra produkter

Hela Uppförandekoden är relevant för alla medarbetare. Beroende på vilken roll du har finns det olika delar som är särskilt viktiga just för dig. Fokus ligger på frågor och områden där Lantmännens verksamhet har stor inverkan.

Det är i den dagliga verksamheten som vi tillsammans gör Lantmännen till ett ansvarsfullt och framgångsrikt företag. Ansvaret måste därför vara närvarande i allt vi gör - från planer till färdiga produkter. Och som medarbetare har vi alla vår del i detta ansvar, varje dag. Det finns inte alltid självklara svar på de problem och utmaningar vi står inför. Och vår uppförandekod ska fungera som en guide och hjälpa oss att fatta rätt beslut i svåra situationer.

Jag är både glad och stolt över det arbete som vi redan har gjort med Lantmännens Uppförandekod. När vi alla både använder den som en guide och följer den på ett bra sätt, så kommer vi att fortsätta att utvecklas och leva upp till vårt löfte om att ta ansvar från jord till bord. Med denna uppdatering tar vi ett steg till för att kunna bli ett ännu mer framgångsrikt företag.

*Per Olof Nyman
VD och koncernchef*

Lantmännens uppförandekod

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ som ägs av svenska lantbrukare, och är norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel.

Vårt uppdrag är att bidra till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen.

Lantmännens varumärkeslöfte – ”Tillsammans tar vi ansvar från jord till bord” – är vårt gemensamma åtagande mot kunder, konsumenter och omvärld.

Våra värderingar – öppenhet, helhetssyn och handlingskraft – vägleder oss i vardagen. Tillsammans med vår uppförandekod, som sammanfattar våra övergripande riktlinjer för ett ansvarsfullt agerande, är de ett ramverk för hur vi ska uppträda i vår dagliga verksamhet.

Ansvarsfulla affärer

Vi har del i en gemensam utmaning att försörja en växande befolkning med mat och andra spannmålsbaserade produkter och samtidigt värna om den biologiska mångfalden, bromsa klimatförändringarna och minska övergödningen. Lantmännens strategi för hållbar affärsutveckling är att tillsammans med kunder, affärspartners och leverantörer genomföra åtgärder som är långsiktigt ansvarstagande.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare för både befintliga och nya medarbetare. Alla ska bidra till att nå verksamhetens mål, och därför utvecklar vi ständigt vårt ledarskap och fokuserar på medarbetarnas engagemang och kompetensutveckling.

Vi följer internationella konventioner för ansvarsfullt företagande. Vår uppförandekod är utformad i enlighet med FN:s Global Compact principer och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Vår mission/syfte

”Vi skapar ett livskraftigt lantbruk”

Vår vision

”Vi leder förädlingen av åkermarkens resurser på ett innovativt och ansvarsfullt sätt för morgondagens lantbruk”.

Vår affärsidé

”Vi är ett Lantbrukskooperativ som förädlar åkermarkens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Genom vår samlade kunskap och våra verksamheter från jord till bord leder vi utvecklingen i spannmålsvärdekedjan. Vi agerar på en internationell marknad där Sverige utgör basen för våra verksamheter”

Omfattning

- Uppförandekoden gäller i sin helhet för samtliga medarbetare och styrelseledamöter i alla bolag som ägs till mer än 50 procent.
- Den omfattar även representanter i föreningens förtroenderåd.
- Den är vägledning i agerande och beslut för styrelseledamöter som representerar Lantmännen i våra delägda innehav.
- Den är underlag vid utvärdering av framtida potentiella ägande och innehav.
- Den gäller i tillämpliga delar för våra leverantörer, vilket finns reglerat i vår leverantörsuppförandekod som används vid utvärdering av framtida och nuvarande leverantörer.
- Innehållet i uppförandekoden speglar också de affärsprinciper vi förväntar oss av återförsäljare och övriga affärspartners.

Lagefterlevnad

- Lantmännen ska alltid uppfylla de legala krav och regelverk som finns i de länder där vi har verksamhet.
- Vi kan välja att ställa högre krav på vår egen verksamhet än lokal lagstiftning kräver när vi finner det lämpligt.

Miljö

Lantmännen verkar i spannmålens värdekedja och är beroende av naturresurser och väl fungerande ekosystem. Vi har samtidigt en påverkan på den miljö vi är beroende av. Huvuddelen av miljöpåverkan ligger i odlingsledet.

Vi bedriver ett systematiskt arbete för att ständigt förbättra verksamheten och minska vår miljöpåverkan. Våra åtgärder tar utgångspunkt i försiktighetsprincipen och livscykelräkning.

Inom de områden där vi har en betydande påverkan på miljö, naturresurser eller ekosystem, driver vi intressentdialoger för att hitta lämpliga lösningar som tar hänsyn till både affär och miljö.

Odling

- Vi har ett långsiktigt åtagande att arbeta tillsammans med kunder och leverantörer för att minimera negativ miljöpåverkan i spannmålens värdekedja.
- Vi bidrar aktivt och kontinuerligt med kompetens och resurser för att utveckla hållbara insatsvaror och odlingstekniker.
- Vi ger löpande information och råd till lantbrukare om effektiv användning av insatsvaror och metoder för att minimera risker för användare och miljön. Viktiga områden är växtskydd och läckage av växtnäring.

Resurser och produktion

- Vi ska använda alla resurser så effektivt som möjligt och minimera vår klimatpåverkan, utsläpp till miljön samt svinn i vår verksamhet.
- Vi arbetar aktivt för att effektivisera energianvändningen och öka andelen förnybar energi
- Vi arbetar löpande med att optimera våra transporter och övergå till mindre miljöbelastande logistiklösningar, bränslen och transportsätt.

Produkter och råvaror

- För att minska vår påverkan på klimat och miljö, i alla led från jord till bord, förbättrar vi löpande kunskapen om våra produkter och råvaror.
- Vi analyserar risker kopplade till våra råvaror och ställer hållbarhetskrav.

Affärsetik

Lantmännen har fastställt och tillämpar strikta normer för etiskt uppträdande och god affärssed, och bekämpar alla former av korruption.

Vårt agerande kommer i alla lägen, oavsett land eller marknad, att kännetecknas av ansvar och respekt för kunder, leverantörer, affärspartners och de lokala samhällen där vi är verksamma.

När vi representerar Lantmännen ska vi agera med gott omdöme.

Integritet och korruptionsbekämpning

- Ingen form av korruption, mutor eller penningtvätt är tillåten.
- Vi tar avstånd ifrån all olaglig konkurrensbegränsning.
- Lantmännens anställda skall inte ge eller ta emot personliga gåvor, tjänster, resor, underhållning eller liknande förmåner till eller av leverantörer eller andra affärspartners för mer än ett ringa värde.
- Alla förmåner och extern representation ska präglas av måttfullhet och öppenhet.
- En anställd som erhåller en förmån eller erbjudande om en förmån som han eller hon misstänker kan strida mot uppförandekoden ska omedelbart återlämna gåvan till givaren och rapportera händelsen till sin närmaste chef.

Informationssäkerhet

- Informationssäkerhet har hög prioritet. Alla medarbetare ska behandla information i enlighet med gällande policys, riktlinjer och lagstiftning.
- Konfidentiell information om Lantmännens strategier, aktiviteter och affärsverksamhet ska skyddas och får inte lämnas till obehöriga.
- Konfidentiell information från tredje part som Lantmännen fått ta del av ska behandlas och skyddas på samma sätt som vår interna konfidentiella information.
- Vi arbetar kontinuerligt för att skydda våra informationssystem och minska riskerna förknippade med informationsbehandling.

Intressekonflikter

- Vi ska vara uppmärksamma på intressekonflikter i verksamheten och alltid sätta Lantmännens intressen framför personliga intressen.

Samhälle

Lantmännen ska vara ett ansvarsfullt och trovärdigt företag. På de marknader där vi är verksamma ska vi aktivt bidra till en positiv utveckling.

Vi har en konstruktiv dialog med de intressenter som berörs av vår verksamhet.

Vår kommunikation kännetecknas av ärlighet, öppenhet, tillgänglighet och snabbhet. Den ska skapa en relevant och trovärdig dialog med målgruppen.

Intressentdialog

- Vi engagerar oss i samhällsfrågor, deltar i debatten och har en aktiv dialog med våra ägare (svenska lantbrukare), medarbetare, kunder, leverantörer, konsumenter, branschorganisationer, statliga och icke- statliga organisationer.
- Vi ska alltid lämna korrekt och transparent redovisning av vår verksamhet.

Varumärke och marknadskommunikation

- I vår produktmärkning, marknadsföring och reklam ger vi etiskt korrekt information som inte är vilseledande.
- Vår marknadsföring syftar till att öka vårt varumärkesvärde och vår försäljning, och får inte motverka varumärkeslöftet.
- Vi sponsrar inte politiska partier eller religiösa verksamheter.

Säkerhet och riskhantering

- Inom Lantmännen ska det finnas en god beredskap för att hantera kriser och nödlägen.
- Vi arbetar aktivt med riskhantering och är observanta på förändringar och skeenden som kan påverka säkerheten för människor och miljö.

Skatter

- I samtliga länder där vi bedriver verksamhet ska respektive lands skattelagar och skatteregler följas i såväl bokstav som anda.
- Vi gör inte artificiella transaktioner för skattemässiga ändamål.

Sociala villkor

Lantmännens affärer stödjer och respekterar internationellt deklarerade mänskliga rättigheter.

Vi arbetar aktivt för att våra medarbetare behandlas rättvist, jämställt och med respekt. Vi förväntar oss att våra leverantörer och affärspartners agerar på samma sätt mot sina medarbetare.

Föreningsfrihet

- Vi respekterar anställdas rättighet att organisera sig i fackföreningar och ger möjlighet till kollektiva förhandlingar.

Arbetsid

- Arbetsid ska följa nationell lagstiftning, branschstandard och kollektivavtal.

Löner

- Vi säkerställer att löner och förmåner minst når upp till kollektivavtalade och lagstiftade nivåer i de länder där vi är verksamma.
- Om avdrag ifrån lön sker som disciplinär åtgärd ska detta vara reglerat i lag eller kollektivavtal.

Tvångsarbete

- Ingen form av tvångsarbete eller arbete kopplat till någon form av bestraffning är tillåten.
- Inga medarbetare får tvingas deponera värdeföremål eller identitetspapper hos sin arbetsgivare.

Barnarbete

- Varje barn ska skyddas från att bli ekonomiskt utnyttjad och från att utföra arbete som kan vara farligt, negativt påverka barnens utbildning eller vara skadligt för barnens hälsa och utveckling. Därför accepterar vi inte barnarbete.
- Minimialder för anställning är den ålder man uppnått då den obligatoriska skolgången avslutats, men aldrig lägre än 15 år.
- Unga arbetare under 18 år får inte arbeta på natten eller under riskfyllda förhållanden.

Likabehandling

- Vi arbetar aktivt för jämställdhet och mångfald.
- Vi accepterar inte diskriminering, hot, förtryck eller trakasserier i någon form.

Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

Lantmännen prioriterar säker och hälsosam arbetsmiljö och vi arbetar systematiskt för att löpande identifiera och åtgärda risker.

Vi ser proaktivt hälsoarbete som en avgörande faktor för hållbara prestationer och en lönsam verksamhet.

Vårt arbete med hälsa och säkerhet ska präglas av nära samarbete mellan ledning, medarbetare, skyddsorganisation, företagshälsovård och andra samarbetspartners.

Arbetsmiljö och säkerhet

- Vi arbetar aktivt för att kontinuerligt förbättra arbetsmiljön.
- Vi främjar höga krav på en säker arbetsmiljö och förebygger olycksfall och arbetsskador.
- Vårt arbetsmiljöarbete baseras på nationell lagstiftning i de länder där vi har verksamhet. Det ligger dock i Lantmännens intresse att upprätthålla en högre standard, genom interna policyer och instruktioner, för att säkerställa säkra arbetsplatser.

Hälsa och friskvård

- Säkerställande av god hälsa och friska medarbetare är en integrerad del av vårt sätt att arbeta.
- Vi investerar i friskvårdsaktiviteter för att bidra till ett friskt arbetsliv för våra medarbetare.

Produkter och tjänster

Lantmännens produkter och tjänster ska vara säkra för användare och förbrukare. Vårt ansvarstagande utgår från försiktighetsprincipen.

Vi arbetar systematiskt för att ständigt förbättra våra produkter och tjänster. Vi ska aktivt utveckla och erbjuda hållbara lösningar till kunder och samarbetsparter.

Vårt långsiktiga utvecklings- och innovationsarbete bygger på samarbete med forskare, universitet, leverantörer, kunder och andra intressenter.

Spårbarhet, ursprung och säkerhet

- Alla produkter skall vara spårbara enligt gällande lagstiftningskrav och branschstandard.
- Vi arbetar aktivt med produktsäkerhet och följer internationell standard inom livsmedel och foder, för att skydda våra kunder och konsumenter. Vid fel återkallar vi produkter som innebär en risk för användaren eller förbrukaren.
- För produkter som är kritiska i våra kunders verksamhet ska det finnas utarbetade leveransberedskapsplaner.
- På den svenska marknaden prioriterar vi råvaror från ägarnas gårdar.

Ny teknik

- Lantmännen ser positivt på de möjligheter som utveckling av ny teknik, t.ex. bioteknik och genteknik, kan bidra med för ett hållbart samhälle. Samtidigt är vi också väl medvetna om att det finns risker. Varje enskilt fall måste därför föregås av en bedömning och värdering av den nytta respektive risk som denna användning medför. Detta sker i konstruktiv dialog med kunder och andra intressenter där försiktighetsprincipen är vägledande.

Forskning och innovation

- Vi bidrar till hållbar utveckling och innovation inom de områden som är strategiskt viktiga för Lantmännen.
- Vår forsknings- och utvecklingsverksamhet ska säkerställa en kunskaps- och kompetensnivå som ger oss möjlighet att vara konkurrenskraftiga.

Uppföljning och efterlevnad

Efterlevnad av uppförandekoden är en förutsättning för våra affärers långsiktiga lönsamhet. Lantmännens styrelse kräver att affärsledningen vidtar åtgärder för att säkerställa efterlevnad av uppförandekoden, då det är bra för verksamheten.

Vi följer kontinuerligt upp att vi efterlever våra åtaganden i uppförandekoden.

Implementering och efterlevnad

- Lantmännens styrelse fastställer uppförandekoden och övervakar efterlevnaden.
- Lantmännens koncernledning ansvarar för att säkerställa att uppförandekoden implementeras och efterlevs i hela verksamheten.
- Lantmännens chefer ansvarar för att implementera uppförandekodens principer inom sin organisation, om nödvändigt genom mer detaljerade policyer och riktlinjer.
- Varje medarbetare ansvarar för att följa uppförandekoden, policyer, riktlinjer och lokal lagstiftning.
- Avvikelser ifrån uppförandekoden skall rapporteras till närmaste chef. Rapporterna ska behandlas på ett snabbt lämpligt sätt.
- Om medarbetarens rapportering inte skulle tas på allvar, eller om medarbetaren inte känner sig bekväm med att rapportera den misstänkta avvikelser till sin chef, ska medarbetaren rapportera genom Lantmännens Whistleblowerfunktion.
- Rapportering får aldrig leda till negativa konsekvenser för den medarbetare som rapporterar avvikelserna.
- Brott mot uppförandekoden, policyer eller riktlinjer kan leda till åtgärder som varning, omplacering, uppsägning eller avsked.

- Om en leverantör avviker från villkoren i leverantörsuppförandekoden, kan vi komma att avsluta det affärsmässiga samarbetet, såvida inte förbättringar sker inom en överenskommen period.

Uppföljning

- Samtliga medarbetare utbildas i Lantmännens uppförandekod.
- Efterlevnad rapporteras till koncernledningen och styrelsen i en årlig efterlevnadsrapport och löpande från fall till fall.
- Beslut och åtgärder som tas för att säkerställa efterlevnad av uppförandekoden följs regelbundet upp i koncern- och affärsledning.
- För att försäkra oss om efterlevnaden av vår leverantörsuppförandekod genomför vi inspektioner hos våra leverantörer. Dessa inspektioner kan ske oannonserat och även genomföras av en oberoende tredje part.

Revidering

- Denna uppförandekod är ett levande dokument och behovet av revision eller uppdatering behandlas av styrelsen årligen.

Uppförandekoden ger inte alla svar – använd sunt förnuft.

Uppförandekoden ger inte alla svar på hur du ska agera och vilka beslut du ska ta. Istället är det viktigt att tänka efter före. Oftast handlar det om att använda sunt förnuft och dina erfarenheter. Här är några frågor man kan ställa sig om man står inför ett moraliskt dilemma eller ska fatta ett svårt beslut.

- Är det lagligt? Är det moraliskt?
- Känns det bra? Kommer det att kännas bra även om fem år?
- Vet jag vad konsekvenserna blir av det jag gör? Förstår jag riskerna?
- Är jag ett gott föredöme?
- Hur skulle jag tycka om någon annan gjorde som jag?
- Kommer jag att sova gott om natten?
- Har jag fattat ett beslut som tål att granskas i tidningar och TV-nyheter?
- Kommer mitt beslut att försämra mitt eller Lantmännens rykte?
- Kan jag stå för mitt beslut?
- Finns det något alternativ som inte ger upphov till ett moraliskt dilemma?

Vad gör jag om jag upptäcker ett brott mot uppförandekoden?

Om du som medarbetare skulle upptäcka en oegentlighet eller missförhållande som kan få allvarliga konsekvenser ska du alltid rapportera det till närmsta chef eller HR-chef. Det kan handla om ekonomisk brottslighet, miljöbrott, fara för liv och hälsa, diskriminering, trakasserier eller brott mot policyer och riktlinjer, t.ex. förbjuden användning av internet så som surfning på sidor med pornografiskt innehåll.

Om det är din chefs agerande du vill rapportera eller om han eller hon inte tar din rapport på allvar ska du rapportera via vårt externa Whistleblowing system där du har möjlighet att rapportera helt anonymt på ditt lokala språk.

Önskar du mer information eller har frågor kontakta din lokala HR-funktion. Du kan också läsa mer om whistleblowing på Inside.

Vill du veta mer om uppförandekoden?

Har du frågor om uppförandekoden, kontakta någon av följande:

- Närmaste chef
- Affärsområdesledningen
- Avdelningen Hållbar Utveckling eller någon av de berörda gemensamma funktionerna på Lantmännen

Läs mer om vårt ansvar och uppförandekoden på Inside och www.lantmannen.com.

Lantmännen